



Р Е Ш Е Н И Е

№ 147/4.10.2017 г.

гр. Ямбол

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД гр. ЯМБОЛ, ПЪРВИ
КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ

На четиринадесети септември 2017 год.

В публично съдебно заседание в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : ДИАНА ПЕТКОВА
ЧЛЕНОВЕ : ВАНЯ СТОЯНОВА
СТОЯН ВЪЛЧЕВ

Секретар Р. Танкова

Прокурор Милен БОЖИДАРОВ

като разгледа докладваното от съдия В. СТОЯНОВА

КАНД № 155 по описа на 2017 г.

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 185, ал. 2 във вр. с чл. 186, ал. 2 АПК.

Образувано е по протест от Окръжна прокуратура – Ямбол, подаден от Зам. административния ръководител – Зам. окръжен прокурор против разпоредбата на чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредба № 6 за реда и условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения, елементи на градското обзавеждане и рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи на територията на Община Стралджа, приета с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г. на Общински съвет – Стралджа, влязла в сила на 13.07.2004 г., изменена с Решение № 149 от Протокол № 12 от 30.09.2016 г.

В протеста се сочи, че Наредбата като подзаконов нормативен акт задължително следва да е в съответствие с нормите на нормативни актове от по-висока степен – в случая с Конституцията на Република България/КРБ/ и със Закона за вероизповеданията/ЗВ/.

Сочи се, че с чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредбата не се допуска рекламирането на определена религия или религиозна общност, поради което тази разпоредба от подзаконовия нормативен акт противоречи на чл. 37, ал. 1 от КРБ и чл. 2, чл. 3, чл. 4 и чл. 6 от ЗВ. Конституцията на Република България прогласява свобода и ненакърнимост на избора на вероизповедание и на религиозни или атеистични възгледи. Позовава се на Решение № 5 от 11.06.1992 г. по конст. дело № 11/92 г. на Конституционния съд на Република България, с което е дадена характеристика на конституционното право на избор на вероизповедание и религиозни възгледи – чл. 37, ал. 1 от КРБ, като е прието становището, че правото на вероизповедание е абсолютно лично право, непосредствено свързано с духовния мир на човешката личност и като такова е ценност от висш порядък. Наред с това са очертани и пределите на конституционно гарантираната свобода на вероизповеданието. Визираните ограничения са строго и изчерпателно установени в чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от КРБ. По отношение ролята на държавата е посочено, че е длъжна да осигури условия за свободно и безпрепятствено във всяко отношение упражняване на личното право на вероизповедание на всеки български гражданин, като не може да се намесва и администрира вътрешноорганизационния живот на религиозните общности и институции. Правото на държавата за намеса се свежда единствено до вземане на необходими мерки в хипотезите на чл. 13, ал. 4, чл. 37, ал. 2 и чл. 57 от КРБ.

В съответствие с конституционните принципи чл. 2 от ЗВ/Закона за вероизповеданията/ урежда правото на вероизповедание като основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо, включващо правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва – съответно практикува – свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали.

Това право не е безгранично и реалното му упражняване не може да бъде насочено срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица съгласно разпоредбите на чл. 7 и чл. 8 от ЗВ. Религиозните и другите убеждения не могат да бъдат основание за отказ да се изпълняват задълженията, установени в Конституцията и законите (чл. 37, ал. 2 и чл. 58, ал. 2 от КРБ и чл. 3, ал. 2 от ЗВ).

В заключение в протеста се сочи, че разпоредбите на чл. 7 и чл. 8 от ЗВ, предвиждащи ограничения на правото на вероизповедание, са изключителни и не подлежат на разширително тълкуване, както и че цитираната разпоредба от подзаконовия нормативен акт е в противоречие с така очертаните основни принципи и права, предвидени в КРБ и ЗВ.

Сочи се, че съгласно чл. 7, ал. 2 от ЗНА, наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на

нормативен акт от по-висока степен. Чл. 15, ал. 1 от ЗНА въвежда императивното изискване за съответствие на нормативния акт на Конституцията и на другите нормативни актове от по-висока степен. От разпоредбите на чл. 8 от ЗНА и чл. 76, ал. 3 от АПК следва, че нормите на наредбите трябва да са изцяло съобразени с относимите норми на съответния закон, което би обусловило материалната им законосъобразност.

Иска се да се отмени като незаконосъобразна разпоредбата на чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредба № 6 за реда и условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения, елементи на градското обзавеждане и рекламни информационни и монументално-декоративни елементи на територията на Община Стралджа с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г. на Общински съвет – Стралджа, влязла в сила на 13.07.2004 г., с последно изменение с Решение № 149 от Протокол № 12 от 30.09.2016 г., както и да се осъди Община Стралджа да заплати на Окръжна прокуратура – Ямбол направените разноски в размер на 20 лв. за обнародването в ДВ на оспорените разпоредби.

В съдебно заседание протестът се поддържа изцяло. Иска се да бъде отменена като незаконосъобразна разпоредбата чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредба № 6 на Общински съвет – Стралджа, приета с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г.

Ответната страна – Общински съвет – Стралджа, редовно призована, не изпраща представител.

Представителят на Окръжна прокуратура – Ямбол, участващ в производството на основание чл. 192 от АПК, поддържа подробно изложените съображения в подадения протест.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

В Община Стралджа е приета Наредба № 6 за реда и условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения, елементи на градското обзавеждане и рекламни информационни и монументално-декоративни елементи на територията на Община Стралджа с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г. на Общински съвет – Стралджа, влязла в сила на 13.07.2004 г., с последно изменение с Решение № 149 от Протокол № 12 от 30.09.2016 г.

По делото административната преписка съдържа заверено копие на наредбата, ведно с решенията по изменението и допълнението на същата, като оспорената разпоредба на чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредбата гласи следното: „не се допуска рекламирането на определена религия или религиозна общност“.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Протестът на Окръжна прокуратура – Ямбол е процесуално допустим, като подаден от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването. Предмет на протеста е чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредбата, приета с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г. на Общински съвет – Стралджа, влязла в сила на 13.07.2004 г., изменена с Решение № 149 от протокол № 12 от 30.09.2016 г.

Съгласно чл. 185, ал. 2 АПК, подзаконовите нормативни актове могат да бъдат оспорени изцяло или в отделни негови разпоредби. А съгласно чл. 186, ал. 2 АПК прокурорът може да подаде протест срещу акта, като съгласно чл. 187, ал. 1 АПК упражняването на процесуалното право на протест не е обвързано с преклузивен срок.

Разгледан по същество протестът на Окръжна прокуратура – Ямбол е основателен.

Съгласно чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България, всички граждани са равни пред закона, като не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Посоченото основно начало е доразвито в нормите, регламентиращи основните права и задължения на гражданите, в това число и в чл. 37, ал.1, съгласно които свободата на съвестта, свободата на мисълта и изборът на вероизповедание и на религиозни или атеистични възгледи са ненакърними, като държавата съдейства за поддържане на търпимост и уважение между вярващите от различните вероизповедания, както и между вярващи и невярващи. Това основно право е защитено и с текста на чл. 38, ал.1 от Конституцията, според който никой не може да бъде преследван или ограничаван в правата си поради своите убеждения, нито да бъде задължаван или принуждаван да дава сведения за свои или чужди убеждения. От друга страна Закона за вероизповеданията урежда правото на вероизповедание, неговата защита, както и правното положение на религиозните общности и институции и техните отношения с държавата. В този смисъл е и чл. 2, 3, 4 и 6 от Закона за вероизповеданията. В съответствие с конституционните принципи чл. 2 от ЗВ урежда правото на вероизповедание като основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо, включващо правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва – съответно практикува – свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали. Това право не е безгранично и реалното му упражняване не може да бъде насочено срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други лица съгласно разпоредбите на чл. 7 и чл. 8 от ЗВ.

Религиозните и другите убеждения не могат да бъдат основание за отказ да се изпълняват задълженията, установени в Конституцията и законите (чл. 37, ал. 2 и чл. 58, ал. 2 от КРБ и чл. 3, ал. 2 от ЗВ). Разпоредбите на чл. 7 и чл. 8 от ЗВ, предвиждащи ограничения на правото на вероизповедание, са изключителни и не подлежат на разширително тълкуване.

Съгласно императивната разпоредба на чл. 8 от ЗНА, всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда съобразно нормативните актове от по-висока степен, неуредени от тях обществени отношения с местно значение. Този принцип е възпроизведен и в нормата на чл. 76, ал. 3 от АПК.

Цитираната разпоредба от подзаконовия нормативен акт е в противоречие с така очертаните основни принципи и права, предвидени в КРБ и ЗВ.

Наредба № 6 за реда и условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения, елементи на градското обзавеждане и рекламни информационни и монументално-декоративни елементи на територията на Община Стралджа е приета на основание чл. 22, ал. 1 от ЗМСМА и чл. 56, ал. 2 от ЗУТ.

С текста на обжалваната разпоредба на чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредбата не се допуска рекламирането на определена религия или религиозна общност. В този смисъл всяко едно получаване или разпространяване на информация във връзка с тази религия, както и всяко мнение изказвано във връзка с нея, свободно изразяване или каквото и да било събиране на хора, изповядващи същата религия би било забранено. Както бе посочено и по-горе в настоящото решение, свободата на съвестта, на мисълта и на избора на вероизповедание и на религиозни или атеистични възгледи е ненакърнима, съобразно разпоредбата на чл. 37, ал. 1 от Конституцията, както и че не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на религиозен принцип – чл. 6, ал. 2 от Конституцията. Безспорно е, че правото на вероизповедание, както и правата на мисълта и на убежденията, е едно абсолютно основно лично право, непосредствено свързано с интимния духовен мир на човешката личност, поради което и представлява ценност от висш порядък.

Според Решение № 5/11.06.1992 г. на Конституционния съд на Република България по конст. дело № 11/92 г. юридическото съдържание на правото на вероизповедание според Конституцията обхваща две по-важни правомощия: първо правото на свободен избор на вероизповеданието и второ – възможността за свободно упражняване на вероизповеданието: чрез печат, слово, създаване на религиозни общности и сдружения, дейността им вътре в общността и извън нея, като проявления в обществото.

Като ненакърнимо основно човешко право, правото на вероизповедание се прогласява и от Конституцията. В нея са очертани и

изчерпателно установени и пределите от гледна точка на реалното му упражняване, които е недопустимо да бъдат разширявани с нормативен акт или чрез тълкуване, по аргумент и от чл. 57 от Конституцията.

Тези предели са очертани в разпоредбите на чл. 13, ал. 4 от Конституцията, според която религиозните общности и институции, както и верските убеждения не могат да се използват за политически цели и на чл. 37, ал. 2 от Конституцията, според който свободата на съвестта и вероизповеданието не може да бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани. Според решението на Конституционния съд на Република България правото на вероизповедание е абсолютно лично, ненакърнимо и основно право на всеки български гражданин. То е ценност от висш порядък и без гарантираното му упражняване е немислимо съществуването на гражданско общество. Правото на вероизповедание включва в себе си правото на свободен избор на вероизповедание и възможност за свободно упражняване на вероизповеданията чрез слово, печат и сдружаване. С решението се приема също, че правото на вероизповедание не може да бъде ограничавано по никакъв начин, освен в случаите на чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от Конституцията, така, както са посочени и по-горе, като тези ограничителни основания са изчерпателно изброени и не могат да бъдат разширявани или допълвани чрез закон или тълкуване. Приема се, че е недопустима държавна намеса и държавно администриране на вътрешноорганизационния живот на религиозните общности и институции, както и в тяхното обществено проявление, освен в цитираните случаи. Следователно те могат без ограничения по-големи от предвидените в КРБ и ЗВ да се събират мирно и да проповядват своите религиозни възгледи и обичаи.

Предвид изложеното оспореният чл. 22, ал. 2, т. 6 от Наредбата е приет при нарушение на материалния закон, уреждащ правомощията на органите на местно самоуправление. Разпоредбите на КРБ са императивни и изброените в тях хипотези са изчерпателни. Недопустимо е с наредба да се поставя личното право на вероизповедание в зависимост от задължителна принадлежност към конкретна религиозна общност, регистрирана по надлежния ред, каквото ограничение не се предвижда с КРБ и със ЗВ.

С оглед изложеното, протестът се явява основателен, което обоснова основателност и на искането за присъждане на разноски в размер на 20 лева за обнародване в ДВ.

Водим от горното и на основание чл. 193, ал. 1, предл. 3 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ като незаконосъобразна разпоредбата на чл. 22, ал. 2, т. 8 от Наредба № 6 за реда и условията за издаване на разрешение за поставяне на временни преместваеми съоръжения, елементи на градското обзавеждане и рекламни, информационни и монументално-декоративни елементи на територията на Община Стралджа, приета с Решение № 79 от Протокол № 9 от 28.06.2004 г. на Общински съвет – Стралджа, влязла в сила на 13.07.2004 г., изменена с Решение № 149 от Протокол № 12 от 30.09.2016 г.

ОСЪЖДА Общински съвет – Стралджа да заплати на Окръжна прокуратура – Ямбол направените по делото разноси в размер на 20 (двадесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните по реда на чл. 138 АПК.

Решението, съгласно чл. 194 АПК, да се обнародва по начина, по който е бил обнародван актът.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/не се чете

ЧЛЕНОВЕ: 1. /п/не се чете

2. /п/не се чете

